

Veel gestelde vragen over opvang van asielzoekers- KCC

Update 1 juli

Inhoud

Wat zijn asielzoekers?

Een asielzoeker is een vluchteling, en heeft asiel aangevraagd om in Nederland te mogen blijven, omdat hij of zij niet meer veilig is in het eigen land en bescherming zoekt.

Wat is een statushouder?

Een statushouder is een vluchteling die door de procedure heen is gekomen, een verblijfsvergunning heeft gekregen en in Nederland mag blijven om een nieuw leven op te bouwen. Dit betekent dat hij of zij deel gaat uitmaken van onze samenleving en ook recht heeft op woonruimte en onderwijs.

Waarom moeten asielzoekers worden opgevangen?

Asielzoekers ontvluchten vaak oorlog, vervolging, geweld of andere ernstige bedreigingen in hun thuisland. Het gaat om medemensen die in nood zijn, en die we daarom hulp bieden. Veel landen, waaronder Nederland, hebben internationale verdragen hierover ondertekend, zoals het Vluchtelingenverdrag uit 1951. Deze verdragen verplichten landen om mensen die bescherming zoeken tegen vervolging, oorlog of geweld niet terug te sturen en hen bescherming en opvang te bieden. In Nederland hebben we wetgeving die hierop is gebaseerd. In de wet is de procedure voor het verwerken van asielaanvragen en het tijdelijk opvangen van asielzoekers tijdens deze periode vastgelegd.

Mogen de asielzoekers in Nijkerk blijven als ze een verblijfsvergunning hebben?

Nee. Asielzoekers die een verblijfsvergunning krijgen worden gekoppeld aan een gemeente in Nederland. Zij gaan naar die gemeente toe om te wonen. De asielzoekers die in de opvang in Nijkerk verblijven kunnen dus niet automatisch in de gemeente Nijkerk blijven.

Wie zijn de asielzoekers die in Nijkerk worden opgevangen?

De asielzoekers kunnen uit allerlei onveilige landen komen, en het kan gaan om gezinnen en om alleenstaanden.

Wanneer worden de asielzoekers in Nijkerk opgevangen?

We werken er nu naar toe dat we op 1 juli 2025 één of meer opvangplekken gereed hebben om in totaal 278 asielzoekers op te vangen. Het gaat om tijdelijke locaties voor minimaal 5 jaar.

Wat is de Spreidingswet?

De Spreidingswet zorgt ervoor dat er meer opvangplekken komen en dat vluchtelingen meer en eerlijk verspreid door Nederland kunnen wonen. Elke gemeente wordt verplicht om een aantal asielzoekers op te nemen, afhankelijk van de grootte en de welvaart van de gemeente. Doet een gemeente dat niet, dan wijst het Rijk een plek aan waar de opvang komt. Het nieuwe kabinet heeft aangekondigd de Spreidingswet in te willen trekken. De gemeenteraad van Nijkerk wil vasthouden aan de afspraken die in de Spreidingswet staan voor Nijkerk, ook als het nieuwe kabinet deze wet intrekt. Dat betekent dat we een plek gaan zoeken voor 278 asielzoekers, waarvan 24 alleenstaande kinderen en jongeren tot 18 jaar.

Wat gebeurt er als het nieuwe kabinet met een nieuw migratiebeleid komt?

De gemeenteraad van Nijkerk heeft op 30 mei uitgesproken dat zij zich aan de afspraken die in de Spreidingswet staan willen vasthouden, ook al wordt deze ingetrokken door het nieuwe kabinet.

Tijdljn

Terugblik: Wat heeft de gemeente Nijkerk wanneer besloten?

Op 14 maart 2024 heeft de gemeenteraad gesproken over de opvang van vluchtelingen: asielzoekers, Oekraïners en statushouders. Een van de belangrijkste uitkomsten was dat de gemeente Nijkerk het belangrijk vindt om verantwoordelijkheid en de regie te nemen in het oplossen van het vraagstuk rondom deze opvang. De gemeente Nijkerk moet op basis van de nieuwe Spreidingswet per 1 juli 2025 een plek bieden aan 278 asielzoekers, waarvan 24 alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Afgesproken is dat het college mogelijke opvanglocaties in beeld brengt, met daarbij de voor- en nadelen en overwegingen vanuit de samenleving. Vervolgens maakt de raad een keuze voor één of meer locaties.

Op 30 maart 2024 heeft de raad de nota van uitgangspunten Opvang Asielzoekers vastgesteld. Hierin is deze afspraak vastgelegd. De raad heeft daarbij ook uitgesproken zich te willen houden aan de taakstelling zoals die in de Spreidingswet is vastgelegd, ook als deze wet wordt ingetrokken, zoals in het Hoofddlijnenakkoord van het nieuwe kabinet staat.

Nu: Wat gaan we nu doen?

De gemeente Nijkerk gaat op zoek naar één of meer plekken voor de opvang van 278 asielzoekers. Inwoners, ondernemers en organisaties kennen vaak onze gemeente heel goed. Hun inzichten zijn belangrijk en zij kunnen ons helpen om een goede beslissing te nemen. Daarom vraagt de gemeente iedereen om mee te denken over hoe en waar wij asielzoekers goed kunnen opvangen. De gemeente neemt tussen 13 juni en 13 juli de tijd om ideeën voor mogelijke plekken en reacties op te halen bij inwoners. Ook organiseert de gemeente inloopbijeenkomsten in de drie kernen en een onlinebijeenkomst, om mensen achtergrondinformatie te geven, vragen te beantwoorden en te helpen met het invullen van de vragenlijst. Alle informatie hierover staat op www.nijkerk.eu/asielzoekers

Toekomst: Wat zijn de volgende stappen?

- De gemeente gaat alle ideeën, argumenten, meningen en zorgen verwerken in een verslag. Dit verslag wordt openbaar.
- In september stelt het [REDACTED] een aantal mogelijke locaties voor aan de raad. De raad kan hieruit één of meer plekken voor de opvang van asielzoekers kiezen.
- Daarna gaat de gemeente in gesprek over een goede invulling van de gekozen plek(ken) met inwoners, ondernemers en organisaties die hiermee te maken krijgen.
- De aanpak wordt vastgelegd in een plan, dat naar verwachting in november/december in de raad komt.
- Dan wordt alles klaar gemaakt voor de komst van de asielzoekers. De verwachting is dat de gemeente per 1 juli 2025 de eerste bewoners kan opvangen.

Mening geven / vragenlijst

Welke vragen stelt de gemeente op de vragenlijst?

- Mensen kunnen tot en met 13 juli via een vragenlijst op www.nijkerk.eu/asielzoekers hun reactie geven.
- Als eerste kunnen zij aangeven welke zaken zij belangrijk vinden bij het kiezen van een geschikte plek.

- Verder noemt de gemeente op de website een aantal gronden waar de opvang misschien zou kunnen komen, om de gedachten over mogelijke plekken op gang te brengen.
- Deelnemers kunnen aangeven wat ze van deze plekken vinden.
- Ook kan men eigen ideeën indienen doorgeven voor een geschikte plek. Het kan gaan om terreinen waar nu niks op staat, of om leegstaande gebouwen.
- Tot slot kunnen deelnemers hun algemene aandachtspunten en eventuele zorgen doorgeven.

Hoe kan ik de vragenlijst invullen?

- Via www.nijkerk.eu/asielzoekers.
- Via de Parta app, te downloaden in de App store of de Google Playstore.
- Op papier, op te halen bij: de receptie van het gemeentehuis in Nijkerk of bij het Paashuis in Nijkerk, Bibliotheek in Nijkerk, 't Veense Hart in Nijkerkerveen, De Stuw in Hoevelaken of bij de Bibliotheek in Hoevelaken.

Wanneer zijn de bijeenkomsten?

- De inloopbijeenkomsten zijn op 27 juni (de Schakel, Nijkerk), 2 juli ('t Veense Hart, Nijkerkerveen), en op 10 juli (De Stuw, Hoevelaken) van 16.00 – 20.00 uur.
- De online bijeenkomst is op 1 juli van 19.00 – 20.30 uur. Aanmelden is niet nodig. De link voor de online bijeenkomst staat op de website en in de app.

Campagne

Hoe kun je meedoen aan de zoektocht naar opvangplekken voor asielzoekers?

Mensen kunnen tot 13 juli de vragenlijst invullen op www.nijkerk.eu/asielzoekers en hun reactie geven. Het invullen van de vragenlijst kan ook via de 'Parta'-app. Deze is te downloaden in de App Store of Google Playstore. Verder is de vragenlijst op papier beschikbaar zijn. Mensen kunnen deze samen met een antwoordenvelop ophalen bij de receptie van het gemeentehuis in Nijkerk of bij het Paashuis in Nijkerk, Bibliotheek in Nijkerk, 't Veense Hart in Nijkerkerveen, De Stuw in Hoevelaken of bij de Bibliotheek in Hoevelaken. Voor mensen die meer informatie, in gesprek of hulp bij het geven van een reactie willen organiseert de gemeente drie inloopbijeenkomsten en een online bijeenkomst. De inloopbijeenkomsten zijn op 27 juni (de Schakel, Nijkerk), 2 juli ('t Veense Hart, Nijkerkerveen) en op 10 juli (De Stuw, Hoevelaken) van 16.00 – 20.00 uur. De online bijeenkomst is op 1 juli van 19.00 – 20.30 uur. Aanmelden is niet nodig. De link voor de online bijeenkomst staat op de website en in de app.

Hoe zijn alle andere inwoners van de gemeente Nijkerk op de hoogte gesteld van de zoektocht naar opvangplekken voor asielzoekers?

De gemeentebrede campagne om alle inwoners van de gemeente Nijkerk te bereiken is gestart op 13 juni en loopt tot 13 juli. De campagne bestaat uit de volgende middelen: Aankondigingsfilmpje van de [REDACTED] met oproep om mee te doen, vlogserie van drie vlogs met antwoord van een bestuurder op de volgende vragen: Waarom deze zoektocht? Hoe komen we tot een geschikte locatie voor de opvang? Wat is de spreidingswet? En reacties van inwoners middels straatinterviews, verschillende nieuwsberichten, advertenties in de lokale krant, berichten op social media, Insert huis-aan-huiskrant van 4 pagina's met informatie en een toelichting op de reden voor de zoektocht naar opvangplekken, interviews met statushouders die vertellen over hoe het is om in een AZC te leven en interview met locatiemanager van een AZC, webpagina met alle informatie en link naar de online vragenlijst.

Welke bewoners hebben een brief ontvangen met informatie over de opvangplekken die de gemeente noemt als suggestie om het gesprek op gang te brengen?

De direct omwonenden van de drie genoemde plekken hebben op maandag 17 juni of dinsdagochtend 18 juni een brief ontvangen. Het gaat om bewoners die in direct contact staan met de aangegeven gebieden doordat ze hierop uitkijken of er vlakbij wonen. Alle andere inwoners zijn geïnformeerd via de gemeentebrede communicatiecampagne.

Locatie

Waarom noemt de gemeente Nijkerk zelf 2 terreinen en 1 gebouw? Betekent dat het 1 van deze 3 wordt?

Nee zeker niet. De locaties zijn uitdrukkelijk bedoeld om met inwoners in een eerste gesprek te komen over mogelijke opvangplekken. Het zijn drie plekken die voldoen aan de criteria van het COA voor terreinen en gebouwen en er is een akkoord van de grondeigenaren. We zijn heel benieuwd of er nog andere goede plekken zijn. De gemeente hoort graag wat mensen belangrijk vinden bij de keuze en ideeën voor een geschikte plek voor de opvang van asielzoekers. Om de gedachten hierover op gang te brengen, noemt de gemeente twee terreinen en een gebouw waar de opvang misschien zou kunnen komen. Ook hier kan iedereen een mening over geven. Tot slot kan iedereen via de vragenlijst aandachtspunten en opmerkingen aan de gemeente meegeven. De gemeente gaat alle ideeën, argumenten, meningen en zorgen verwerken in een verslag. Dit verslag wordt openbaar. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om na het bekijken van alle reacties en de verschillende mogelijke plekken hierover een besluit te nemen.

Een van de genoemde plekken is het van Lodenstein College. Deze is niet op 1 juli 2025 beschikbaar. Waarom wordt deze dan genoemd?

Het gebouw aan de Zuiderinslag, waar nu het Van Lodenstein College in gehuisvest is, gaat op termijn verhuizen naar Barneveld. Mogelijk kan het gebouw daarna ingericht worden als opvangplek voor asielzoekers. Dat kan inderdaad niet direct. Mocht er gekozen worden voor het van Lodenstein College als opvangplek dan moet in de tussentijd een andere tijdelijke oplossing voor de opvang geregeld worden totdat de school beschikbaar is.

Waarom heeft de gemeente niet eerst aan haar inwoners gevraagd of er animo is om asielzoekers op te vangen?

In Nederland zijn nog steeds te weinig opvangplekken voor asielzoekers. Tot nu toe ving de gemeente Nijkerk nog geen asielzoekers op. Het is een besluit van de gemeenteraad van Nijkerk geweest om hierin verantwoordelijkheid te nemen en plek te bieden aan in totaal 278 asielzoekers. De gemeenteraad heeft dit onderwerp besproken op 23 mei en 30 mei. U kunt deze vergaderingen terugkijken, om te zien hoe verschillende fracties hebben gereageerd en wat hun overwegingen bij dit besluit zijn:

Vergadering 23 mei (punt 3): Agenda Nijkerk - Commissie I donderdag 23 mei 2024

Vergadering 30 mei (punt 4): Agenda Nijkerk - Raadsvergadering donderdag 30 mei 2024

De gemeenteraad heeft er dus niet voor gekozen om eerst animo te checken. Wel heeft de gemeenteraad besloten om de inwoners en ondernemers actief te betrekken bij de zoektocht naar mogelijke opvangplekken. Dit kan via de vragenlijst of door naar een van de bijeenkomsten te komen.

Waar moet een opvangplek voor een asielzoekers aan voldoen?

Een goede opvangplek voor een asielzoekers moet voldoen aan een aantal voorwaarden. Het maakt

de keuze voor een plek niet eenvoudig, maar ook niet onmogelijk. Denkt u mee over een geschikte plek? Probeer dan rekening te houden met de eisen hieronder.

Eisen voor gebouwen:

- Het gebouw moet leeg staan.
- De minimale grootte van het gebouw moet 500 m² zijn.
- Het gebouw moet een aansluiting hebben voor gas, water en licht.
- Bij voorkeur is het een gebouw met daglicht en met een buitenruimte, dus met grond eromheen.
- Het gebouw moet minimaal 5 jaar beschikbaar zijn.
- Bij voorkeur heeft het gebouw de bestemming 'wonen' of 'maatschappelijk vastgoed'.
- Er is geen asbest aanwezig.

Eisen voor terreinen/gronden:

- Een terrein moet leeg staan.
- De grond moet geschikt zijn om een groot gebouw (minimaal 500m²) of meerdere kleine(re) gebouwen op neer te zetten.
- Het gebruik van het terrein moet minimaal 5 jaar mogelijk zijn.

Dagelijks leven

Hoe verloopt het dagelijkse leven van een asielzoeker op een opvangplek?

Het COA verzorgt opvang zo lang iemand daar recht op heeft. Bewoners hebben wekelijks meldplicht. Als er op de plek gekookt kan worden dan ontvangen bewoners eetgeld en leefgeld. Als er maaltijdvoorziening is op de opvang dan ontvangen bewoners van het COA alleen leefgeld. Eetgeld bedraagt € 59,50 per week en leefgeld bedraagt €14,40 per week. COA organiseert diverse trainingen en lessen gericht op inburgering en het leven in Nederland.

Mogen asielzoekers werken?

Een asielzoeker mag in Nederland werken. De asielaanvraag moet dan wel minstens 6 maanden in behandeling zijn. Ook moet de asielzoeker een BSN nummer aanvragen om te kunnen werken.

Hoe is de zorg zoals huisarts en tandarts geregeld voor asielzoekers?

Afhankelijk van hoe groot de opvang is, is er enkele dagen tot de hele week een huisartsenpost (GZA) op de opvangplek aanwezig. Zij verzorgen de eerste medische zorg en kunnen doorverwijzen naar andere zorgverleners. Bewoners hebben via COA een basis-zorgverzekering en recht op basale tandartshulp. Niet vergoede zorg kan niet door bewoners worden afgenomen.

Veiligheid

Wat wordt er gedaan aan veiligheid rondom de opvangplekken en wie is hier verantwoordelijk voor?

Zodra er een definitieve opvangplek bekend is worden met verschillende partners afspraken gemaakt op het gebied van veiligheid. Het gaat enerzijds om de veiligheid binnen de opvangplek, en anderzijds om de veiligheid in de omgeving rondom de opvangplek.

Binnen de opvangplek is, afhankelijk van de vorm die gekozen wordt, óf het COA óf de gemeente verantwoordelijk voor veiligheid en beheersbaarheid. Er worden afspraken gemaakt en huisregels

opgesteld die asielzoekers bij alle opvangplekken moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of begeleiders niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan worden maatregelen getroffen. Bij afspraken op het gebied van veiligheid binnen de opvangplek kunt u overigens ook denken aan maatregelen die ingaan op het gebied van brandveiligheid.

Voor de omgeving van een opvangplek wordt door de gemeente een veiligheidsplan opgesteld. Het veiligheidsplan is bedoeld om te laten zien welke afspraken er zijn gemaakt met de verschillende partners over veiligheid. Eventuele extra veiligheidsmaatregelen die worden getroffen worden in een veiligheidsplan uitgewerkt. Verder wordt er ingegaan op contactpersonen, welke overlegstructuren er zijn en welke mogelijkheden de inwoners hebben om hun signalen van onveiligheid te kunnen delen en bespreken.

Bij de totstandkoming van het veiligheidsplan worden verschillende partners nauw betrokken. Welke partners dit zijn hangt af van de plek. En van de voornaamste partners binnen dit geheel is de politie. Het veiligheidsplan wordt voorgelegd aan de lokale driehoek waarin naast de politie ook het OM en de [REDACTED] zit.

Het veiligheidsplan wordt aangescherpt als dat nodig is. Het college van B&W en de gemeenteraad worden hier over geïnformeerd.

Wat wordt er gedaan aan asielzoekers die zich niet gedragen en wie is hier verantwoordelijk voor?

De overheid is verantwoordelijk om overlastgevende asielzoekers aan te pakken. De overheid neemt verschillende maatregelen om overlastgevende asielzoekers aan te pakken. Bijvoorbeeld door een asielaanvraag sneller af te handelen en asielzoekers uit veilige landen versoberd op te vangen. Asielzoekers met ernstig overlastgevend gedrag kan de overheid in een handhaving- en toezichtlocatie plaatsen. De uitvoering van deze maatregelen gebeurt in nauwe samenwerking tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten, het COA, de IND, de DT&V, Nidos, de politie, het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. Kijk voor meer informatie op de website van het COA COA - Overlast, criminaliteit en maatregelen | www.coa.nl

En ik?

Ik ben er geen voorstander van dat de gemeente asielzoekers opvangt. Hoe kan ik dit kenbaar maken?

De gemeenteraad heeft op 30 mei 2024 besloten om 278 asielzoekers op te vangen. Dit is het aantal dat de gemeente Nijkerk volgens de Spreidingswet moet opvangen. De gemeenteraad van Nijkerk wil vasthouden aan de afspraken die in de Spreidingswet staan voor Nijkerk, ook als het nieuwe kabinet deze wet intrekt. Dit is voor ons op dit moment het uitgangspunt.

Als u het hier niet mee eens bent, dan kunt u dit het beste kenbaar maken door de vragenlijst in te vullen. Bij de vraag naar uw opmerkingen, aandachtspunten en zorgen kunt u uw mening geven.

Daarnaast kunt u de inloopbijeenkomsten of de online bijeenkomst bezoeken, om uw vragen te stellen en over dit onderwerp in gesprek te gaan.

Kan ik iets betekenen voor de asielzoekers?

Bewoners van Nijkerk zijn altijd welkom om als vrijwilliger initiatieven voor en met bewoners te ondernemen. U kunt u zich via het online formulier aanmelden als vrijwilliger.

Ik wil me aanmelden als vrijwilliger. Waar kan ik dat doen?

U kunt zich hiervoor melden bij de gemeente, tel [REDACTED] (algemeen nummer), mail [REDACTED]

Waar kan ik mijn zorgen en vragen melden?

Van 13 juni tot en met 13 juli kunt u een vragenlijst invullen via www.nijkerk.eu/asielzoekers. Hierop kunt u uw mening geven en ook uw zorgen en aandachtspunten uiten. Als u de vragenlijst niet wilt invullen, dan kunt u ook een mail sturen aan [REDACTED]

Hoe kan ik op de hoogte gehouden worden?

U kunt zich aanmelden voor een digitale nieuwsbrief. Dit kan via de website www.nijkerk.eu/asielzoekers